

بیش از ۴۰ سال همدیگر را می‌شناختند و بیش از ۲۰ سال با هم همکاری نزدیک داشتند. هموار به عنوان یکی از معتمدین شهید آیت‌الله رئیسی شناخته می‌شد که خاطرات بسیاری از زندگی ایشان را در سینه دارد. برای هر سؤالی خاطرات متعددی را به یاد دارد که البته باید تلاش کند خلاصه‌تر بگوید تا به بقیه مباحث نیز برسد. در شرایطی که نزدیک سالگرد شهید رئیسی بودیم با مر تضی بختیاری رئیس کمیته‌امداد امام خمینی (ره) تماس گرفتیم و وقتی که به وی اطلاع دادیم، می‌خواهیم در خصوص رئیس جمهور شهید باو صحبت کنیم، استقبال کرد و گفت اتفاقاً حرف‌های بسیاری دارد و باید درباره این شهید عزیز حتماً خاطرات بازگو شود تا آیندگان بتوانند از این الگو در زندگی و مخصوصاً مدیریت کشور استفاده کنند. با وجود همه اینها مشخص است حجم کارهای کمیته امداد اجازه نمی‌داد به راحتی به مر تضی بختیاری دست پیدا کنیم و نه تنها او هنوز حرف‌های نر زده بسیاری دارد، بلکه این صفحه نیز بیشتر از این اجازه مکتوب کردن متن گفت‌وگوی «جوان» را با رئیس کمیته امداد نداد.

رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره) در گفت‌وگو با «جوان» از شناخت ۴۰ ساله‌اش از شهید رئیسی می‌گوید

آیت‌الله رئیسی با قوت ایمان به مر ز شهادت رفت

مر تضی بختیاری: در بین کسانی که شهید رئیسی را می‌شناختند، ساده‌زیستی‌اش او را صاحب سبک کرده بود

رئیس‌ی برای ما بیانگر مبانی دینی، ایمان به خدا، عترت، قرآن و چهارده معصوم پاک بود. معرفه باقلب داشتند و دلی که ایمان به خدا و ولایت را پذیرفت و در تمام رویدادها و سختی‌های این ایمان محکم خودش را نشان می‌داد که نشان داده در همه جا هم با زبان خود و هم با عمل و رفتار خود فرقان بودند و تبلیغ اسلام می‌کردند. رفتار آیت‌الله رئیسی بیانگر داشته‌های دینی و ایدئولوژیکی ایشان بود. پس اولین نکته در خصوص این شهید بزرگوار قوت در ایمان بود و مشخص می‌کند البته‌الگوهای خوبی هم حاذق در انقلاب اسلامی خودمان داریم و من دو الگوی مدیریت تراز انقلاب اسلامی را سراغ دارم که هر دو شهید شدند؛ اولی شهید بزرگوار رجایی عزیز است که صاحب سبک بود و مشی و منشش تبدیل به یک دلیل مسائل کاری پیدا کرد. شهید بزرگوار آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی بود که اتفاقاً هر دو بزرگوار تیم و از نعمت پدر محروم بودند؛ آیت‌الله رئیسی در سن پنج سالگی پدر بزرگوارشان را در نوقان از دست دادند. بعدها که ارتباط زیادی اینها از جمله دلایلی کاری پیدا کرد، مدعی می‌شود من در یک خانواده محروم هم بزرگ شده‌ بودم حتی آیت‌الله رئیسی برای ادامه تحصیل مجبور بودند کار کنند و شهید رجایی نیز برای ادامه تحصیل مجبور به دستفروشی شده بودند. اینها از آینده دلایلی است که موجب می‌شود من به عنوان خادم مردم عرض کنم، مدیریت‌ی در تراز انقلاب داریم که الگوی مدیریت هستند و برداشتم از آن چیزی که در منشور حکومت علوی نامه مولا علی(ع) به مالک اشتر می‌بینیم در این دو بزرگوار است. اینها واقعاً صاحب سبک بودند و مخصوصاً مکتب آیت‌الله رئیسی برای مدیریت در آینده خیلی می‌تواند به ما کمک.

از سوی دیگر تاریخ شفاهی می‌تواند یک سرمایه‌ای برای دانش پژوهی آینده ما باشد. ما در آینده خیلی به این صاحبان سبک که به مکتب تبدیل شده‌اند، نیاز داریم، مثلاً شما می‌بینید در اخلاص، فداکاری و جهاد، شهید بزرگوار، سردار شهید حاج قاسم سلیمانی الگوی ما مجاهد کبیر علامه حسین نصرالله الگوی ما شدند، اینها صاحب سبک هستند و خود تبدیل به مکتب شده‌اند؛ ما نیاز به این مکتب‌ها داریم.

از یافته‌های خودتان در خصوص زندگی آیت‌الله رئیسی بگویید؟

من بیش از ۴۰ سال با این شهید بزرگوار آشنایی و بیش از ۲۰ سال هم از تباط کاری نزدیک داشتم. اولین نکته‌ای که می‌توانم در خصوص آیت‌الله رئیسی بگویم قوت در ایمان است. آیت‌الله رئیسی از زمانی که در درس جوزوی می‌خواندند و بعد در دانشگاه هم موفق به اخذ مدرک دکتری شدند، از همان زمان طلبگی درس‌شان همراه با خودسازی و جهاد اکبر بود. در کنار تنگدستی و اینکه برای اداره زندگی مجبور به کار بودند، سعی می‌کردند خودسازی کنند و این خودسازی در قوت ایمان این شخصیت بزرگوار خیلی تأثیر داشت. برداشتم من این است که خیلی از آثار یا برکتی که در رفتار و منش آیت‌الله رئیسی این شهید بزرگوار و سید محرومان بود به قوت ایمان ایشان برمی‌گردد. ما در روایات هم داریم که ال‌ایمان معرفه باقلب و آقار باللبسان و عمل بالآکن، یعنی ایمان سه مرحله دارد؛ اول قلبی، دوم قولی و بعد عمل به وسیله اعضا و جوارح است. رفتار آیت‌الله

محکم می‌ایستادند و تا مر ز شهادت هم در خیلی از جاها جلو رفتند. از سوی دیگر اما موضوع‌شان در برابر آنهایی که فریب خورده بودند سازنده و دنبال ساخته شدن افراد بود.

مردم‌داری و رسیدگی آیت‌الله رئیسی به مردم چگونه بود؟

ویژگی دیگری که می‌خواهم از آیت‌الله رئیسی بگویم قوت ایشان در رسیدگی به امور مردم است. این موضوع خیلی مهمی است، یک مدیر در نظام اسلامی خودش را خادم مردم می‌داند. امام با آن عظمت می‌فرمودند: رهبر ما شهید فهمیده است یا می‌فرمودند به من خدمتگزار بگویید بهتر از این است که رهبر بگوید. مقام معظم رهبری در خطبه‌های نماز جمعه که بنده هم توفیق حضور را در آن داشتم، فرمودند: ما نوکر مردم هستیم و به این نوکری افتخار می‌کنیم. آیت‌الله رئیسی مدیر دست پرورده امام و مقام معظم رهبری است، مگر می‌توانست غیر از این باشد. در رسیدگی به امور مردم بسیار اهتمام و همت داشت و یک از جاهایی که تاب نمی‌آورد در برابر آنهایی بود که در رسیدگی به امور مردم کوتاهی می‌کردند. به یاد دارم زمانی که در آستان قدس علی‌بن موسی‌الرضا توفیق داشتمیم قائم مقام ایشان بودم و در محضرشان شاگردی می‌کردم مقدر آیت‌الله رئیسی نسبت به زائران حرم امام رضا حساس بودند و این افتخار را با هیچ چیزی عوض نمی‌کردند، مگر در جایی که باید دستور رهبری را اجرا می‌کردند والا در جایی که پیشنهاد او آمد از تولیت آستان قدس بیایند، رئیس قوه‌قضائیه شوند امتناع ایشان تا جایی که فرمودند نظر رهبری است، ادامه پیدا کرد چون اطاعت از رهبری به معنای اطاعت از امام(ضارع)ست و این مرزهای قوت در ایمان است و الا یکی از افتخارات آیت‌الله رئیسی همین خادم‌الرضا بودن بود.

زمانی که آیت‌الله رئیسی تولیت حرم را برعهده داشتند، توجه‌شان به زائران و مردم چگونه بود؟

من یادم نمی‌روم در جلسه با خدامین فرمودند؛ای خادمین امام رضا اگر به زائر امام رضا بداخلاقی کنید بداخلاقی به امام رضا کرده‌اید و با همین حرف خادمین منقلب می‌شدند و اشک می‌ریختند، ایشان با چنین عقیده‌ای در آستان قدس

زمانه‌ی جوانی

ویژه اولین سالگرد شهید رئیسی

| سه‌شنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۲۲ ذی‌القعده ۱۴۴۶ |

مانده و با شکم روی تخت خوابیده بود و تکان نمی‌توانست بخورد. آیت‌الله رئیسی و روحانی محل آنجا بودند و بنده هم در محضرشان بودم که پدرش رسید. وقتی که پدر چشمش به حاج‌آقا افتاد بالاسر فرزندش شروع به گریه کرد کرد؛ ما و حاج‌آقا نگران بودیم که الان پدر گلابه می‌کند، چرا به فرزند من رسیدگی نکرده‌اید، اما گلابه دیگری کرد که آیت‌الله رئیسی آتش گرفتند. حاج‌آقا فرمودند: پدرجان مشکل تان چیست؟ پدر گفت: من نمی‌دانم پسرم چه کرده که حضرت زینب او را قبول نکرده و جانباز بازگشته و واقعاً دلی هم گریه می‌کرد که آیت‌الله رئیسی را تکان داد و شروع کردند به گریه کردن که دستمال از جیب بیرون آوردند و اشک‌های‌شان را پاک کردند و بعد هم به بنده دستور دادند این عزیز بزرگوار را به بیمارستان فوق تخصصی رضوی که مختص آستان قدس است بردیم و پزشکان همت کردند و آن مر می‌را در آوردند و باز بر گشت به جبهه و بعد هم خبردار شدیم که شهید شده و آن پدر به او رزوش رسید و آن جوان ۱۸ ساله‌اش برای حفظ حرم مطهر حضرت زینب (س) ریخته شد؛ اینها یکی از هزاران صدقاً قوت رسیدگی به امور مردم بود. در دیدارهایی که آیت‌الله رئیسی می‌خواستند بروند یکی از مصیبت‌های تیم حفاظت این بود که وقتی ایشان در کنار مردم قرار می‌گیرد، دیگر چه دارید؟ گفتند: همین خانهای که دارید می‌بینید و واقعاً مردم جداکنند.

زندگی شخصی شهید رئیسی چگونه بود؟

یکی دیگر از ویژگی‌های ایشان ساده‌زیستی‌شان بود. همین چند وقت قبل دیدم خبر ۲۰۳۰ گزارشی از مصاحبه با ایشان و بعد از شهادت با دخترشان تهیه کرده بود؛ در این گزارش وقتی از شهید رئیسی سؤال کردند شما در زندگی چه دارید؟ گفتند: همین خانهای که دارید می‌بینید و واقعاً هم همین بود. البته برخی هم نامسردی کردند و مروت به خرج ندادند و گفتند ایشان چند آپارتمان دارد، در حالی که فقط یک آپارتمان بود که هنوز هم خانواده ایشان آنجا زندگی می‌کنند. در مشهد مقدس هم که نزدیک چهار سال تولیت آستان قدس بودند با آن همه امکانات که آستان قدس دارد، فرموده بودند: یک جایی نزدیک حرم برای من پیدا کنید. جایی برای‌شان در خیابان طبرسی پیدا کردیم که برویم و دیعه بدهیم و اجاره کنیم، ولی قبول نکردند و نهایتاً در همان باب‌الجواد یک آپارتمان کوچک که برای حرم است، تهیه شد؛ یک آپارتمان هم برای تیم حفاظت و یک آپارتمان هم برای میهمانانی که می‌خواهند به دیدار حاج‌آقا بیایند. البته نه دیدارهای کاری، چون آنها در داخل خود حرم بود. تهیه شد و تا آخر هم در همان جا زندگی کردند، یعنی حتی ما اجازه نیافتیم یک خانهای برای ایشان اجاره کنیم که با خانواده و بچه‌ها زندگی کنند. البته همسر بسیار همراهی هم داشتند و واقعاً یکی از دلایل موفقیت‌های آیت‌الله رئیسی همسر بزرگوارشان بود. این ساده‌زیستی از ویژگی‌های برجسته آیت‌الله رئیسی بود. حتی در میهمانی‌ها و پذیرایی‌ها دانه به ما توصیه می‌کردند، مثلاً وقتی در جلساتی که در خدمت‌شان بودیم، میوه می‌آوردند خیلی از موارد ما را ادعوا می‌کردند و می‌گفتند: به پشتیبانی بگویید برای ما از این میوه‌ها نخر، میوه‌های متوسطی بخرد که همه مردم دسترسی داشته باشند.